

Ekološki rječnik i pojmovnik po abecedi

-pojmovi koji se često koriste:

ATMOSFERA

Sloj plinova koji okružuje Zemlju.

BIOMASNA ENERGIJA

Energija proizvedena iskorištavanjem organske materije.

BIORAZGRADIVO

Materijal koji mogu razgraditi mikroorganizmi ili drugi dekompozeri poput gljiva.

BIOREAKTORNI DEPONIJ

Mjesto na kojem se od organske tvari, biološkim reakcijama, dobiva energija.

CRNA VODA

Otpadna voda, najčešće naziv za vodu iz toaleta.

DEKOMPOZERI

Bakterije i gljive koje utječu na raspadanje biljne i životinjske tvari vraćajući zemlji ili vodi hranjive tvari.

DEKOMPOZICIJA

Prirodni proces koji se javlja prilikom raspadanja organske materije.

DEPONIJ

Mjesto za odlaganje/zakopavanje čvrstog otpada.

DUŠIČNI DIOKSID (NO₂)

Glavni sastojak fotokemijskog smoga koji nastaje spajanjem kisika i nitritne kiseline iz ispuha vozila.

DUŠIČNI OKSID (N₂O)

Produkt sagorijevanja fosilnih goriva koji uvelike pridonosi nastajanju ozona u nižim slojevima atmosfere, nastanku kiselih kiša i fotokemijskog smoga.

EKOLOŠKI OTISAK

Mjernik utjecaja koji osoba ili skupina ljudi ima na svoj okoliš.

EKOSUSTAV

Sustav koji se sastoji od zajednice živih bića u prirodnom okolišu u kojem ona žive i međusobno djeluju.

EMISIJA

Tvari – čvrste, tekuće, plinovite – ispuštene u atmosferu.

ENERGIJA PLIME

Električna energija proizvedena pomicanjem valova i smjenom plime i oseke.

ENERGIJA VJETRA

Električna energija proizvedena strujanjem vjetra kroz vjetroturbine.

FOSILNA GORIVA

Goriva nastajala u dugom razdoblju prirodnim putem ispod zemljine površine od ostataka živih bića.

FOTOKEMIJSKI SMOG

Bezbojno onečišćenje zraka koje se najčešće javlja ljeti. Nastaje reagiranjem onečišćivača kao što su dušični oksid – materija nastalih sagorijevanjem fosilnog goriva – sa sunčevom svjetlošću u atmosferi, pri čemu nastaje ozon.

FOTONAPONSKA ĆELIJA

Uređaj koji pretvara sunčevu energiju u električnu.

GEOTERMALNA ENERGIJA

Energija koja nastaje iskorištavanjem prirodne topline iz zemlje koja se pretvara u električnu energiju.

GLOBALNO ZATOPLJENJE

Povećanje prosječne temperature Zemlje stakleničkim efektom.

GMO

Genetički modificirani organizam; odnosi se na sve organizme čiji je genetski materijal promijenjen s pomoću tehnika genetičkog inženjeringa.

HDPE

Vrsta plastike velike gustoće od koje se izrađuju boce za mlijeko ili deterdžente; polietilen.

ISPARAVANJE

Pretvaranje vode iz tekućeg u plinovito stanje. Događa se kada se voda zagrijava i ispari u atmosferu.

KISELE KIŠE

Rezultat reakcije sumpornog dioksida i dušičnog oksida u atmosferi, koji se u obliku kiše, magle ili snijega vraća na Zemlju.

KOMPOST

Materija koja nastaje raspadanjem organske materije.

KOMPOSTIRANJE

Recikliranje organskog otpada u kompost radi dobivanja hranjivih sastojaka i minerala.

METAN

Prirodni plin koji nastaje raspadanjem organske materije. Jedan je od glavnih stakleničkih plinova.

NEOBNOVLJIVA ENERGIJA

Energija koja ne dolazi iz obnovljivog izvora, npr. energija koju dobivamo sagorijevanjem fosilnih

goriva.

NEOBNOVLJIVI IZVOR

Prirodni izvor koji možemo iskoristiti samo jednom i nakon toga ga ne možemo nadomjestiti, npr. ugljen, nafta i prirodni plin.

NUKLEARNA ENERGIJA

Električna energija koju dobivamo iz topline nuklearnih reakcija.

POJMOVNIK PO ABECEDI:

Aerobna bakterija

Bakterija kojoj je za život potreban kisik.

Aerobno

Proces za čije je odvijanje potreban kisik.

Agrikultura

Proizvodnja hrane i vlakana za ljudsku upotrebu.

Aktivator

Materijal koji sadrži bakteriju koja započinje proces kompostiranja.

Akvakultura

Uzgajanje morskih životinja i biljaka za hranu.

Alge

Jednostavne biljke koje ne cvatu i obično žive u vodi.

Alumina

Bijeli kruti materijal koji se najčešće nalazi u stijenama i glini i koji se eksploatira za dobivanje aluminija. Poznatiji kao aluminijski oksid.

Aluminij

Lagani srebrno-sivi metal koji se najčešće koristi za pakiranje (limenke).

Anaerobna bakterija

Bakterija koja živi u okolišu bez kisika.

Anaerobno

Proces koji se odvija bez prisustva kisika.

Antibiotici

Lijekovi koji ubijaju i spriječavaju rast mikroorganizama.

Atmosfera

Sloj plinova koji okružuje Zemlju.

B**Bakar**

Crvenkasto-smeđi metal.

Bakterija

Sićušni organizmi koji mogu pretvarati biljni i životinjski materijal u energiju.

Benzin

Motorno gorivo. Naftni derivat.

Beskralješnjaci

Životinje bez kralježnice. Većina životinjskih vrsta su beskralješnjaci, npr. insekti, pauci, crvi, koralji, spužve, isl.

Biomasa

Biljna ili životinjska materija koja se koristi za proizvodnju električne energije sagorijevanjem plinova koji nastaju raspadanjem iste.

Biomasa energija ili energija biomase

Energija proizvedena koristeći organsku materiju.

Biorazgradivo

Materijal kojeg mogu razgraditi mikroorganizmi ili drugi dekompozeri poput gljiva.

Bioraznolikost

Termin koji se koristi za opisivanje velike raznolikosti živih organizama.

Bioreaktorna deponija

Deponij u kojem se od organske tvari, biološkim reakcijama, dobija energija.

Boksit

Glinena stijena koja se koristi za dobivanje aluminija.

C**Crna voda**

Otpadna voda, najčešće naziv za vodu iz toaleta.

Cink

Srebrno-bijeli metal koji se koristi za zaštitu čelika od korozije.

Č

Čelik

Tvrda, čvrsta slitina željeza i ugljika s drugim elementima. Čelik se najčešće koristi za pakiranje i konstrukciju.

Čestice

Mali dijelovi čvrste ili tekuće tvari koji lebde zrakom. Čestice dolaze od dima, prašine, pepela i isparenja te mogu uzrokovati ozbiljne zdravstvene probleme.

D

Dekompozeri

Bakterije i gljive koje utječu na raspadanje biljne i životinjske tvari, vraćajući zemlji ili vodi hranjive tvari.

Dekompozicija

Prirodni proces koji se javlja prilikom raspadanja organske materije.

Dekompozirati

Rastaviti na manje dijelove.

Deponij

Mjesto za odlaganje čvrstog otpada, gdje se otpad zakopava.

Dizel

Gorivo za pokretanje strojeva sa dizelskim motorom.

Dušični dioksid (NO₂)

Glavni sastojak fotokemijskog smoga koji nastaje spajanjem kisika i nitritne kiseline iz ispuha vozila.

Dušični oksid (N₂O)

Produkt sagorijevanja fosilnih goriva koji uvelike doprinosi nastajanju ozona u nižim slojevima atmosfere, nastanku kiselih kiša i fotokemijskog smoga.

Dušik

Plin bez boje i mirisa. Nije reaktivan.

E

Ekološki otisak

Mjernik utjecaja koji idividua ili skupina imaju na njihov okoliš.

Ekosustav

Sustav koji se sastoji od zajednice živih bića u prirodnom okolišu u kojem one žive i

međusobno djeluju.

Elektronički uređaji

Uređaji pokretani električnom strujom ili baterijama.

Emisija

Sredstva – čvrsta, tekuća, plinovita – ispuštena u atmosferu.

Energija

Sposobnost rada pomicanjem objekata ili pretvorbom topline između objekata.

Energija plime

Električna energija proizvedena micanjem valova i smjene plime i oseke.

Energija vjetra

Električna energija proizvedena strujanjem vjetra kroz vjetroturbine.

Erozija

Odstranjivanje površinskog sloja zemlje djelovanjem vjetra ili vode.

Etanol

Alternativno gorivo, dobiveno od zrnja i kukuruza pomiješano s benzinom.

F

Farma glista

Oblik kompostare koja koristi gliste za bržu razgradnju organske tvari.

Fluoridi

Kemijski element koji se javlja u obliku otrovnog, blijedožutog plina.

Fosfati

Kemijski spojevi koji sadrže fosfor. Često se koriste u deterdžentima i gnojivima.

Fosfor

Esencijalni element u prehrani. Povećani nivo fosfora koji nastaje ispiranjem gnojiva i deterdženata u vodama doprinosi rastu algi i smanjenju ribljeg i biljnog svijeta.

Fosilna goriva

Goriva nastala prirodnim putem ispod zemljine površine u dugom vremenskom periodu od ostataka živih bića. Fosilna goriva su **neobnovljivi** izvori energije.

Fotokemijski smog

Bezbojno zagađenje zraka koje se najčešće javlja ljeti. Nastaje reagiranjem zagađivača kao što su dušični oksid - materija nastalih sagorijevanjem fosilnog goriva sa sunčevom svjetlošću u atmosferi, pri čemu nastaje ozon.

Fotovoltažna ćelija

Uređaj koji pretvara sunčevu u električnu energiju.

G**Gen**

Informacija koja se prenosi s roditelja na potomka te koja određuje karakteristike potomka.

Genetska raznolikost

Raznolikost različitih vrsta gena u nekoj populaciji neke vrste.

Geotermalna energija

Energija koja nastaje iskorištenjem prirodne topline iz zemlje koja se pretvara u električnu energiju.

Glina

Ljepljiv zrnati materijal koji u zemlji čini vodonepropusno područje.

Gljive

Organizmi koji hranjive sastojke dobivaju od raspadajućih organskih tvari.

Globalno zatopljenje

Povećanje prosječne temperature Zemlje stakleničkim efektom.

Gnojivo

Dodatak zemlji koji ju čini plodnijom.

H**Habitat (stanište)**

Mjesto na kojem se okuplja populacija neke vrste.

HDPE

Vrsta plastike – polietilen velike gustoće – izrađuju se flaše za mlijeko i deterdžente.

Hidroelektricitet

Električna energija dobivena iskorištenjem energije vode.

Hormoni

Materija koja se može dodavati životinjama zbog bržeg prirasta.

I**Ingoti**

Veliki blokovi čelika koji nastaju na kraju proizvodnog procesa čelika.

Insekticid

Materija koja se koristi za ubijanje insekata.

Isparena voda

Dijelici vode zaostali u zraku.

Isparavanje

Pretvaranje vode iz tekućeg u plinovito stanje. Događa se kada se voda zagrijava i ispari u atmosferu.

K**Kadmij**

Srebrno-bijeli teški metal kojeg prirodno nalazimo u okolišu.

Kalanj

Srebrno-bijeli metal kojeg koristimo za premazivanje čeličnih limenki, čime sprječavamo njihovo hrđanje.

Kanalizacijski sustav

Cjelokupni sustav koji skuplja, odvozi i pohranjuje ili tretira kanalizacijski otpad.

Kisele kiše

Rezultat reakcije sumpornog dioksida i dušičnog oksida u atmosferi, a koji se u obliku kiše, magle ili snijega vraća na Zemlju.

Kisik

Plin bez boje i mirisa koji je potreban za život većini organizama. Čini 20% atmosfere.

Klorid

Kemijski element koji može biti otrovan, blijedozelenkasti plin.

Kobalt

Tvrd, srebrno-bijeli, feromagnetski materijal.

Kolekcija

Stupanj u ciklusu vode kada se voda slijeva s kopna u rijeke, jezera i mora.

Kompost

Materija koja nastaje raspadom (ili dekompozicijom) organske materije.

Kompostiranje

Recikliranje organskog otpada u kompost radi dobivanja hranjivih sastojaka i minerala.

Kondenzacija

Pretvaranje pare ili plina u tekućinu. Kondenzacija se javlja kada voda ohladi i pojavi se u obliku oblaka, rose ili magle.

Korozija

Ljuštenje metala nastalo kemijskom reakcijom metala i vode ili neke kemikalije ili nekog drugog metala. Još se naziva i hrđa.

Krom

Tvrđi bijeli metal koji se koristi kod nehrđajućeg čelika i ostalih slitina.

M

Mangan

Čvrst smeđi metal koji je važan sastojak u posebnim čeličnim i magnetskim legurama.

Merkurij

Teški metal kojeg nalazimo u prirodi i koji je jako opasan ukoliko ga udahnemo ili progutamo.

Metan

Prirodni plin koji nastaje raspadanjem organske materije. Jedan je od glavnih stakleničkih plinova, a može se iskoristiti za dobivanje energije iz biomase.

Mikroorganizmi

Mikroskopski organizmi poput bakterija, virusa ili gljiva.

Molekula

Grupa povezanih atoma. To je najmanji dio neke čestice koji može reagirati s drugom česticom.

Molibden

Slab srebrno-sivi metal koji se koristi kod nekih slitina.

Mulj

Čvrst ostatak koji nastaje na izlazu iz pročištača voda.

N

Nafta

Fosilno gorivo nastalo milijunima godina pod zemljom od ostatka morskog planktona.

Nasad drveća

Drva koja su posađena za sječu.

Nativna

Vrsta koja živi u svom prirodnom okolišu.

Navodnjavanje

Natapanje zemlje ili usjeva s ciljem poboljšanja prinosa.

Neobnovljiva energija

Energija koja ne dolazi iz obnovljivog izvora energije. Npr. energija koju dobivamo sagorijevanjem fosilnih goriva.

Neobnovljivi resurs

Prirodni resurs koji možemo iskoristiti samo jednom nakon čega ga ne možemo nadomjestiti. Npr. ugljen, nafta i prirodni plin.

Nestale (vrste)

Termin koji se koristi za opisivanje vrsta koje nitko nije vidio posljednjih pedeset godina.

Nikal

Srebrno-bijeli metal koji se koristi za čelične legure u svrhu sprječavanja korozije.

Nuklearna energija

Električna energija koju dobijamo iz topline nuklearnih reakcija.

Nutrienti

Materije koju biljke i životinje koriste za prehranu.

O**Obnovljiva energija**

Energija proizvedena iz obnovljivih izvora energije. Npr. sunčeva energija, energija vjetra i energija biomase.

Obnovljivi resurs

Prirodni resurs koji može biti nadomješten jednom kada je potrošen. npr. voda, drveće, isl.

Oborine

Kiša, snijeg, ili rosa koja se padajući kondenzira na tlu.

Održivo

Način rada i življenja koji ne ugrožava okoliš.

Održivost

Sposobnost korištenja resursa na način da će oni biti upotrebljivi i u budućnosti.

Okoliš

Prirodno ili ljudski promijenjeno okruženje u kojem ljudi, životinje i ostali organizmi žive.

Olovo

Teški metal koji je štetan ukoliko se udahne ili proguta.

Opasan otpad

Materijali koji mogu znatno naškoditi zdravlju ljudi ili okoliša ukoliko se s njima ne postupi na odgovarajući način.

Organska hrana

Biljni ili životinjski proizvodi koji su proizvedeni bez pomoći pesticida, gnojiva, antibiotika ili drugih kemikalija.

Organski sastojci

Materije koje se uglavnom sastoje od ugljika, vodika, dušika i kisika.

Organsko

Sve što je, ili dolazi od, živog organizma.

Organski otpad

Svaki otpad biljnog ili životinjskog podrijetla.

Otpaci stakla

Slomljeno ili otpadno staklo koje se koristi za proizvodnju novog.

Otpad

Sve što nekome više nije korisno i čega se želi riješiti. Otpad je korisno dobro i nebi ga trebali mješati sa smećem, već ga reciklirati.

Otpadne vode

Tekućina koja napušta kanalizacijski sustav.

Otrovno

Materijal koji je otrovan i opasan po okoliš.

Ozon

Bezbojni plin. Ozon je vrlo važan plin u gornjim dijelovima atmosfere jer nas štiti od štetnog sunčevog zračenja. Ali, ukoliko nastaje u nižim dijelovima atmosfere u reakciji sa zagađivačima, tada postaje opasan.

P

Pesticidi

Kemikalije koje se koriste za uništavanje korova. Izuzetno su opasni za prirodu i okoliš i ne bi ih se trebalo koristiti.

PET

Vrsta plastike – polietilen tereftalat – izrada boca.

Petrokemikalije

Kemikalije dobivene od nafte, koje se najčešće koriste za dobijanje plastičnih masa.

Petrolej

Vrsta zapaljive tvari koju dobivamo od nafte.

Permakultura

Permakultura je skup znanja o dizajniranju održivih ljudskih zajednica. Nastala je kao spoj starih tradicijskih tehnika obogaćenih za nova znanja i tehnologije iz mnoštva znanosti i ljudskih djelatnosti, poput arhitekture, graditeljstva, poljoprivrede i šumarstva, kemije, biologije, sociologije, urbanizma, ekologije, ekonomije, energetike, gospodarenja vodama i otpadom i dr.

Plastika

Materijal sastavljen od lanaca polimera koji se mogu oblikovati u čvrsti materijal pogodan za primjenu prilikom pakiranja, konstrukcija, isl.

Podzemna voda

Voda koja se zadržava u zemlji ili porama te usjeklinama stijena.

Polimer

Dugi lanac molekula koju se višestruko ponavlja. Obično su kombinacija ugljika i vodika kojima su pridodani drugi elementi za poboljšanje svojstava materijala.

Ponovno upotrijebiti

Ponovno iskoristiti neku stvar umjesto bacanja u smeće.

Popraviti

Popraviti nešto tako da može biti ponovno upotrijebljeno.

Populacija

Skupina organizama koji se međusobno pare i koji žive na određenom području.

Površinski

Površinski sloj zemlje koji sadrži najviše hranjivih tvari.

Predator

Životinja koja lovi hranu.

Primarni potrošač

Životinje koje jedu proizvođače (biljke).

Prirodni plin

Fosilno gorivo koje sagorijeva čišće i s manje štetnih emisija plinova u atmosferu od ugljena ili nafte.

Prirodni resurs

Materijal kojeg nalazimo u prirodi, a koji možemo iskoristiti za prehranu, dobivanje energije ili za dobivanje nekih drugih materijala.

Proizvođači

Biljke koje vrše fotosintezu čime same sebi stvaraju hranu, a istodobno su one hrane drugim potrošačima.

Pulpa

Gnjecava masa vlakana koju dobivamo od drveta, otpadaka ili recikliranog papira koja se može iskoristiti za izradu papira i kartona.

PVC

Vrsta plastike – polivinil klorid – izrada plastičnih čašica.

R**Radijacija**

Energija emitirana iz Sunca i drugih radioaktivnih materijala.

Radioaktivni otpad

Otpad proizveden emisijom radijacije. Radioaktivni otpad može jako dugo trajati u okolišu i biti vrlo opasan po život organizama.

Ranjive

Vrste koje će najvjerojatnije tijekom sljedećih 25 godina postati ugrožene ukoliko se ne popravi njihovo stanje.

Raznolikost ekosustava

Raznolikost različitih vrsta ekosustava u okolišu.

Raznolikost vrsta

Ukupna raznolikost svih živih bića u nekoj regiji.

Razvijene zemlje

Zemlje koje se smatraju ekonomski i socijalno napredne.

Recikliranje

Prerada materijala koji bi inače postao smeće.

Resursi

Materijali koje nalazimo u prirodi i koje koristimo za prehranu ili za dobivanje energije ili nekih drugih materijala.

Rijetke

Vrste koje imaju malu populaciju ili samo žive na malom broju mjesta te bi vrlo brzo mogle

postati ranjive ili ugrožene.

Rijetki metali

Ime za zlato, srebro i platinu.

S

Sagorijevanje

Proces gorenja.

Salinitet

Agrikulturni problem koji nastaje kada tlo postane slano i neplodno zbog tretiranja slanom vodom ili nanešenom solju.

Sekundarni potrošači

Životinje koje jedu primarne.

Silicij

Nemetal koje se često koristi u elektroničkoj industriji.

Sintetičko

Rad čovjeka. Sintetički proizvodi se često rade s ciljem imitacije prirodnih. Npr. sintetička guma, sintetička ulja.

Sirovine

Neprerađena materija ili resurs od kojeg se dobiva neki drugi produkt.

Sisavac

Životinja koja svoju mladunčad hrani mlijekom. Toplokrvna je i udiše zrak, ima kralježnicu i pokrivena je dlakom.

Siva voda

Relativno čista otpadna voda koja dolazi iz kupaonica, sudopera te strojeva za pranje rublja i posuđa. Ovo je idealna voda za preradu u kućnom biopročistaću!

Smeđa maglica

Nastaje u donjim dijelovima atmosfere od čestica kao što su prašina i emisije plinova prijevoznih sredstava.

Smog

Bezbojno zagađenje zraka koje se javlja većinom ljeti. Proizvode ga zagađivači kao što su dušični oksid i organski dijelovi, koji nastaju sagorijevanjem fosilnih goriva, a u reakciji sa sunčevom svjetlošću u nižim slojevima atmosfere nastaje ozon.

Solarna energija

Električna energija dobivena korištenje fotovoltaižnih ćelija koje pretvaraju sunčevu

energiju u električnu. Solarna energija se može odnositi i na solarne grijače vode.

Solarni grijač

Uređaji koji sunčevu svjetlost koriste za grijanje vode ili zraka.

Sporo sagorijevanje

Proces sporog gorenja u pećima sa slabim prisustvom kisika. Ovaj proces proizvodi puno više štetnih plinova od normalnog gorenja.

Srebro

Dragocjen, svjetlucav metal.

Staklenički efekt ili efekt staklenika

Efekt zagrijavanja zemljine atmosfere i površine zbog djelovanja stakleničkih plinova u atmosferi.

Staklenički plin

Plin koji se ponaša kao staklo u stakleniku, koji ne dozvoljava refleksiju topline u svemir. Najčešći staklenički plinovi su ugljikov dioksid (CO₂) i metan.

Staklo

Tvrda prozirna tvar koja nastaje topljenjem pijeska, vapnenca i sode, i njihovim brzim hlađenjem.

Sumpor

Žuti element koji lako gori i kojeg nalazimo u mnogim mineralima i nafti.

Sumporni dioksid

Bezbojni otrovni plin koji nastaje sagorijevanjem fosilnih goriva, koji pridonosi zagađenju zraka i nastanku kiselih kiša.

Š

Šljaka

Kamenkasti otpad koji nastaje prilikom odvajanja metala od rude iz kojih se dobiva.

T

Talionica

Tvornica u kojoj se metal odvaja od rude.

Tekstil

Vrsta odjeće ili tkanine.

Tercijarni potrošači

Mesojedi koji se hrane sekundarnim potrošačima.

Teški metali

Metali koji se akumuliraju u hranidbenom lancu i mogu biti štetni po žive organizme i u malim količinama. Npr. krom, kadmij, merkuri i olovo.

Transpiracija

Proces kada vodena para preko pora lišća, ljudi i životnja odlazi u atmosferu.

U

Ugljen

Fosilno gorivo nastalo pod zemljom od ostataka mrtvih biljaka u periodu od nekoliko milijuna godina. Izgleda kao smeđa ili crna stijena.

Ugljični bazen

Bazen (ili tank) u kojem se skuplja ugljik. Šuma djeluje kao ugljični bazen jer iskorištava ugljik.

Ugljikov dioksid (CO₂)

Plin bez boje i mirisa koji nastaje sagorijevanjem fosilnih goriva i jedan je od stakleničkih plinova.

Ugljični monoksid

Plin bez boje i mirisa koji je otrovan za ljude. Nastaje nepotpunim sagorijevanjem ugljika.

Ugljik

Nemetal koji ima dva glavna oblika – dijamantni i grafitni – a može se pojaviti i u obliku ugljena. Ugljik je glavna komponenta svih živih bića.

Ugljikovodici

Kemijske tvorevine koje se u cijelosti sastoje od ugljika i kisika.

Ugrožene

Vrste za koje postoji veliki rizik od istrebljenja ukoliko se ništa ne učini za njihov opstanak.

Ugrožene / ranjive

Vrste koje će najvjerojatnije tijekom sljedećih 25 godina postati ugrožene ukoliko se ne popravi njihovo stanje.

V

Vapnenac

Stijena koja se sastoji od kalcijevog karbonata, a koristi se kao kod izrade stakla i cementa.

Vjetroturbine

Velike vjetrenjače koje su dizajnirane da energiju vjetra pretvore u električnu.

Vodonosnik

Sloj porozne stijene i pješćane podloge kroz koju može proći voda.

Vodik

Plin bez boje i mirisa koji je jako zapaljiv. Vodik je najčešći element u svemiru.

Volfram

Tvrđi čelično-sivi metal koji se koristi za izradu žarnih niti klasičnih žarulja.

Vrste

Živa bića iste vrste koje se mogu razmnožavati i imati zdravo potomstvo.

Z**Zagađivač**

Bilo koja supstanca u nekom materijalu koja ga čini nečistim.

Zatvaranje petlje

Proces korištenja recikliranih materijala koji se nakon uprabe ponovno recikliraju.

Zemlje u razvoju

Siromašne zemlje koje moraju ekonomski i socijalno napredovati.

Zimski smog

Stupanj čestičnog onečišćenja zraka koje se najčešće javlja zimi, a nastaje sagorijevanjem goriva za grijanje.

Zlato

Dragocjen metal žute boje.

Ž**Željezni oksid**

Nalazimo ga u mnogim stijenama, a nastaje reakcijom željeza s kisikom (hrđa).